

Qazaq Green сертификаттау бағдарламасы Qazaq Green Certificate

Qazaq Green сертификаттау бағдарламасының стандарты

**Жобаларды әзірлеуге және шығарындыларды азайтудың сертификатталған бірліктерін шығаруға қойылатын талаптар, басқарушы қағидаттар мен қағидалар
1.0 нұсқасы**

1. Qazaq Green сертификаттау бағдарламасын басқару

Qazaq Green Certificate (QGCP) сертификаттау бағдарламасының операторы «Qazaq Green» ЖЭК қауымдастығы (бұдан әрі – Қауымдастық) болып табылады. Қауымдастық 2018 жылы инвесторларды, әзірлеушілерді, жабдық өндірушілерді, халықаралық қаржы институттары мен университеттерді біріктіре отырып, Қазақстанда жаңартылатын энергия көздерін дамытуды қолдау мақсатында құрылды. 2021 жылғы 7 қазанда қауымдастық «жасыл» экономика қағидаттарын ілгерілету және көміртегі бейтараптығына қол жеткізуге жәрдемдесу мақсатында «Qazaq Green» ЖЭК қауымдастығы болып қайта аталды.

Қауымдастық Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігінде, Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар министрлігінде, Қазақстан Республикасының «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасында аккредиттелген. Ұйым мемлекеттік органдар үшін де, бизнес-қоғамдастық үшін де Қазақстанда ЖЭК дамыту жөніндегі негізгі сараптамалық орталықтардың бірі болып табылады.

2. Qazaq Green сертификаттау бағдарламасының жалпы талаптары

1. Бұл сертификаттау бағдарламасы парниктік газдар шығарындыларын азайту және Қазақстан Республикасының 2060 жылға дейінгі көміртегі бейтараптығына қол жеткізу стратегиясын іске асыру жөніндегі ерікті іс-қимылдарды көтермелеу мақсатында әзірленген және жұмыс істейді. Бұл Qazaq Green сертификаттау бағдарламасы стандартының талаптары, қағидалары, саясаты және басқарушы қағидаттары негізінде іске асырылатын жобалар шеңберінде қол жеткізілетін парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерінің азаюын растауға мүмкіндік береді.

2. Qazaq Green сертификаттау бағдарламасына қатысу QGCP іске асыру мақсатында бекітілген талаптарды, басқарушы қағидаттарды, қағидаларды, саясаттарды (QGCP стандарты) және әдіснамаларды ерікті түрде сақтауға негізделеді.

3. Qazaq Green сертификаттау бағдарламасының ресми тілдері қазақ, орыс және ағылшын тілдері болып табылады. Барлық жобалық құжаттаманы, жобаларды валидациялау және верификациялау нәтижелері бойынша өтініштерді және басқа да ақпаратты QGCP қатысушылары екі тілде (қазақ және ағылшын тілдерінде немесе орыс және ағылшын тілдерінде) ұсынады.

4. QGCP стандарты Қазақстан Республикасының заңнамасы және ISO 14064-2-2019. «Парниктік газдар. 2-бөлім. Жобалаушылар үшін шығарындыларды азайту және парниктік газдарды сіңіру/жоюды ұлғайту туралы сандық бағалау, мониторинг және есеп беру жөніндегі талаптар мен нұсқаулық» (бұдан әрі – ISO 14064-2 стандарты), ISO 14064-3 «Парниктік газдар. 3-бөлім. Парниктік газдар бойынша өтініштерге қатысты валидация және верификация жөніндегі талаптар мен нұсқаулық», ҚР СТ ISO/IEC 14065-2022 «Қоршаған орта туралы ақпаратты валидациялау және верификациялау жөніндегі органдарға қойылатын жалпы қағидаттар мен талаптар», ҚР СТ ISO/IEC 17029-2020 «Сәйкестікті бағалау. Валидация және верификация органдарына қойылатын жалпы қағидаттар мен талаптар» стандарттары бойынша осы терминдердің анықтамаларын қоса алғанда, терминдердің мынадай анықтамаларын қолданады:

- парниктік газдардың базалық желісі – парниктік газдар шығарындыларының және/немесе парниктік газдарды сіңірудің сандық мәні, олар шығарындыларды азайту немесе парниктік газдарды қабылдауды арттыру жобасы аясында ұсынылмаған жағдайда байқалады. Парниктік газдар шығарындыларының азаюы және/немесе парниктік газдардың сіңуі/шығарылуының жоғарылауы анықталатын негізгі сценарий ретінде қолданылады;
- базалық сценарий – парниктік газдар жобасы болмаған кезде туындайтын жағдайларды сипаттайтын гипотетикалық базалық нұсқа;

- валидация – болашақ қызмет нәтижелері туралы мәліметтерді алу үшін мәлімдемеде қолданылатын болжамдардың, шектеулердің және әдістердің қаншалықты қолайлы екенін бағалау процесі;
- валидатор – QGCP аккредиттелген және валидация жүргізуге, оның нәтижелері бойынша өтініш беруге жауапты валидация жөніндегі органның құзыретті тұлғасы.
- верификация – осы деректердің дұрыстығын және парниктік газдар бойынша берілген ақпараттың верификация өлшемшарттарына сәйкестігін айқындау мақсатында парниктік газдар бойынша нақты деректер мен ақпаратты қамтитын өтінішті бағалау процесі.
- парниктік газдар шығарындылары – белгілі бір уақыт аралығында атмосфераға шығарылған парниктік газдардың жалпы массасы;
- сертификатталған шығарындыларды азайту немесе сіңіру бірлігі (CQG) – Qazaq Green сертификатымен расталған және көміртегі диоксиді эквивалентінің бір тоннасына тең парниктік газдар шығарындыларын азайту бірлігі. Бұл термин парниктік газдар шығарындыларын азайтуды немесе сіңіруді ұлғайтуды ерікті сертификаттау жүйесіне жатады және Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 299-бабына сәйкес парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласында мемлекеттік реттеуге жататын көміртегі бірліктеріне қолданылмайды;
- қозғалған парниктік газ көзі, жұтқыш немесе жинақтағыш – нарықтық қажеттіліктердің өзгеруі, ілеспе өнімді жеткізу немесе қызмет көрсету шарттары немесе физикалық орын ауыстыру нәтижесінде жоба қызметі шеңберінде әсер еткен парниктік газдардың көзі, жұтқышы немесе жинақтаушысы. Қозғалған парниктік газдардың көздері, жұтқыштары немесе жинақтағыштары, әдетте, жобаның учаскесіне (алаңына) жатпайды;
- парниктік газдардың көзі – атмосфераға шығарындыны жүзеге асыратын материалдық объект немесе процесс;
- бақыланатын парниктік газдар көзі, жұтқышы немесе жинақтағышы – парниктік газдар жобасын әзірлеушінің басқаруымен қаржылық, саяси, басқару немесе басқа құралдар арқылы жұмыс істейтін парниктік газдар көзі, жұтқышы немесе жинақтағышы. Парниктік газдардың бақыланатын көзі, жұтқышы немесе жинақтағышы, әдетте, жобаның учаскесінде (алаңында) орналасқан;
- мүдделер қақтығысы – басқа қызмет түрлерінің немесе қарым-қатынастардың болуына байланысты жұмыстарды жүзеге асыру кезіндегі бейтараптық беделін түскен немесе беделі түсуі мүмкін жағдай;
- парниктік газдар шығарындыларының коэффициенті – парниктік газдар қызметі туралы деректерді парниктік газдар шығарындыларының мәнімен байланыстыратын коэффициент;
- парниктік газдарды сіңіру/жою коэффициенті – парниктік газдар қызметі туралы деректерді парниктік газдарды сіңіру/жою мәнімен байланыстыратын коэффициент;

- қосымша өлшемшарт – парниктік газдар шығарындыларын азайту және сіңіру/жою, егер олар жобалық қызмет болмаған кезде және стандартты бизнес сценарийі шеңберінде орын алатын жағдайлардан асып кетсе, қосымша болып табылады;
- мониторинг – парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері/жойылулары немесе парниктік газдар бойынша басқа да ілеспе деректер бойынша деректерді үздіксіз немесе мерзімді жинау;
- парниктік газдар жинақтағышы – парниктік газдарды жинақтауға, сондай-ақ оларды сақтауға және шығаруға қабілетті атмосферадан ерекше құрамдас;
- белгісіздік – бұл сандық нәтижемен байланысты және сандық шамаға ақылға қонымды түрде байланысты болуы мүмкін мәндердің таралуын сипаттайтын параметр;
- парниктік газдар туралы есеп – QGCP стандартына сәйкес сертификатталған парниктік газдар шығарындылары, сіңіру/жинақтау туралы ақпарат беруге арналған құжат;
- парниктік газ – жылу инфрақызыл сәулеленуді сіңіретін және (немесе) оның көзі болып табылатын табиғи және (немесе) антропогендік шыққан атмосфераның газ тәрізді құрамдас бөліктері. Парниктік газдарға көмірқышқыл газы (CO_2), метан (CH_4), азот тотығы (N_2O), гидрофторкөміртектер (HFCs), перфторкөміртектер (PFCs), күкірт гексафториді (SF_6) және азот трифториді (NF_3) жатады;
- кредиттеу кезеңі – парниктік газдар жобасының жобалық құжаттамасы жұмыс істейтін және парниктік газдар жобасы шығарындыларды азайтуды, QGCP стандартына сәйкес сертификатталған парниктік газдарды қабылдауды арттыруы мүмкін уақыт кезеңі.
- парниктік газды сіңіргіш – атмосферадан парниктік газдарды сіңіретін/жоятын материалдық объект немесе процесс;
- парниктік газдарды сіңіру/жою – парниктік газдарды атмосферадан парниктік газдарды жұтқыш көмегімен сіңіру/жою;
- ғаламдық жылыну әлеуеті – белгілі бір парниктік газдар массасының бір бірлігінің берілген уақыт кезеңіндегі көмірқышқыл газының (CO_2) бір бірлігінің сәулелену қабілетіне қатысты сәулелену қабілетінің әсер ету дәрежесін белгілейтін коэффициент;
- парниктік газдар бойынша жоба – парниктік газдардың негізгі желісін өзгертетін және парниктік газдар шығарындыларының азаюына немесе парниктік газдарды сіңіру/жояудың жоғарылауына әкелетін әрекеттер немесе әрекет түрлері. Қызмет парниктік газдардың базалық желісінің жағдайын өзгерту үшін қолданылатын технологияларды қамтуы мүмкін;
- парниктік газдар жобасының жобалық құжаттамасы – жобалық қызметті сипаттайтын, QGCP стандартының жобалық талаптарына сәйкестік туралы ақпарат ұсынатын; шығарындылар көздерін, парниктік газдарды сіңіргіштерді/жинақтағыштарды анықтайтын, жобаның аумақтық және уақыттық

шекараларын белгілейтін, негізгі сценарийді сипаттайтын, парниктік газдар шығарындыларын сандық бағалау қалай жүргізілетінін және бұл үшін қандай әдістер, болжамдар мен деректер қолданылатынын анықтайтын, сондай-ақ жобаны бақылау, есеп беру және тексеру рәсімдері туралы толық ақпарат беретін құжат;

- жобаның әзірлеушісі (бастамашысы) – парниктік газдар бойынша жобаны толық бақылауды жүзеге асыратын және оған жауапты жеке тұлға немесе ұйым;
- парниктік газдар шығарындыларын сертификатталған азайту – Qazaq Green сертификаттау бағдарламасының стандарты немесе өзге де осындай сертификаттау жүйесі негізінде расталатын парниктік газдар шығарындыларын азайту. Бұл термин Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органы бекіткен қағидалардың реттелуіне жататын көміртегі офсеттеріне және офсеттік бірліктерге қолданылмайды;
- парниктік газдар шығарындыларын азайту – базалық сценарий мен парниктік газдар шығарындыларын азайту жобасы арасындағы парниктік газдар шығарындыларын сандық түрде азайту;
- сенімділік деңгейі – парниктік газдар туралы мәлімдемедегі сенім деңгейі;
- маңыздылық деңгейі – парниктік газдар бойынша есептілікті бұрмалаудың рұқсат етілген ең жоғары шамасының шамасы, оның болуы верификация жөніндегі өтінішке әсер етпейді;
- көміртектің ағып кетуі – парниктік газдар шығарындыларының көбеюі немесе жобадан тыс парниктік газдардың сіңуінің төмендеуі, бұл жобалық қызметті жүзеге асыруға байланысты;
- көміртегі диоксидінің эквиваленті (CO₂ экв.) – парниктік газдардың сәулелену қабілетін көмірқышқыл газының тиісті мөлшерімен салыстыруға арналған бірлік.

5. QGCP стандартына сәйкес парниктік газдар бойынша жобаларды іске асыру нәтижелері бойынша парниктік газдардың базалық желісіне қатысты қол жеткізілген парниктік газдар шығарындыларын азайту, сіңіру/жою сертификатталады.

6. Qazaq Green сертификаттау бағдарламасы тіркеуден 2 жыл бұрын жүзеге асырылған, парниктік газдар шығарындыларының азаюына немесе парниктік газдардың көбірек сіңуіне әкелетін жобаларды қамтиды.

7. QGCP шығарындыларды азайтуды, келесі парниктік газдардың сіңірілуі/жойылуының жоғарылауын сертификаттайды: GCP аккредиттелген верификация органдары верификациялаған көмірқышқыл газы CO₂, метан CH₄, азот тотығы (N₂O), гидрофторкөміртекттер (HFCs), перфторкөміртекттер (PFCs), күкірт гексафториді (SF₆) және азот трифториді (NF₃).

8. QGCP стандартына сәйкес іске асырылатын парниктік газдар жобаларын әзірлеушілер (бастамашылар) көміртегі диоксиді эквивалентінің метрикалық тоннасында (тонна CO₂-

экв) шығарындылардың барлық азаюы, парниктік газдардың сіңірілуі/жойылуы туралы ақпаратты сандық бағалауды жүргізеді және ұсынады.

9. QGCP айырбастау бірлігі CO₂-экв метрикалық тоннасымен көрсетілген сертификатталған шығарындыларды азайту немесе сіңіру/жою тоннасы (CQG) болып табылады.

10. QGCP шығарындыларды азайту, QGCP стандартының шеңберінде бекітілген әдіснамамен стандарт талаптарына сәйкес ұсынылған және сандық және верификацияланатын мәлімделген жобалық қызметтің нәтижесі болып табылатын парниктік газдарды сіңіру/жоюды ұлғайту сертификатын шығарады.

11. QGCP стандарты қажет болған жағдайда, бірақ кем дегенде 10 жыл сайын қайта қаралады.

12. QGCP стандартына өзгерістер мен толықтырулар енгізу немесе оны жаңа редакцияда қабылдау үшін негіздер парниктік газдар шығарындыларын, сіңірулерін/жойылуларын есепке алудың және сандық бағалаудың озық тәжірибесіндегі, Қазақстан Республикасының парниктік газдарды реттеу жөніндегі заңнамасындағы елеулі өзгерістерді қамтиды.

13. QGCP стандарты және оның құрамына кіретін құжаттар, оларға енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар оларды бекітудің жоспарланған күнінен кемінде 1 ай бұрын қоғамдық талқылау үшін жарияланады. QGCP барлық келіп түскен пікірлерге жауап береді және оларға QGCP стандартының бекітілген нұсқасымен, оның құрамына кіретін құжаттармен бірге көпшілікке қол жеткізуді қамтамасыз етеді.

14. QGCP стандарты және оның құрамына кіретін құжаттар жалпыға қолжетімді болып табылады және Qazaq Green сертификаттау бағдарламасының интернет-ресурсында жарияланады.

15. Qazaq Green сертификаттау бағдарламасы шеңберінде қабылданған шешімдерге қатысты қарсылықтар, шағымдар болған жағдайда парниктік газдар бойынша жобаны әзірлеуші (бастамашы) немесе мүдделі тарап осы мәселе бойынша жазбаша өтінішті мына мекенжайға жібере алады:

«Qazaq Green» ЖЭК қауымдастығы, Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, Шұбар шағын ауданы, Александр Княгинин көшесі, 11-үй

16. Qazaq Green сертификаттау бағдарламасының жұмысы бойынша қарсылықтарға, шағымдарға қатысты жазбаша өтініште мыналар көрсетіледі:

- QGCP стандартының және/немесе QGCP әдіснамасының талаптарына сілтеме жасай отырып, қарсылықтардың, шағымдардың мәнін сипаттау;
- осы өтінішті қарау процесінде есепке алу үшін берілген қосымша құжаттама;
- Өтініш берушінің ТАӘ, байланыс деректері және ұйымның атауы.

17. QGCP басшылығы жазбаша өтінішті зерделеу және одан әрі қарау үшін өкіл тағайындайды, ол жазбаша өтініштің себебі болып табылатын мәселені шешуге қатыспауы керек.

18. Жазбаша өтінішті қарау нәтижелері бойынша QGCP басшылығы жазбаша өтініш келіп түскен күннен бастап 30 күн ішінде осы мәселе бойынша шешімді егжей-тегжейлі сипаттай отырып, өтініш берушіге электрондық пошта арқылы жазбаша жауап береді.

19. Егер өтініш беруші бастапқы өтінішті қарау нәтижелеріне қанағаттанбаса, онда ол бұл шешімге QGCP үш өкілінен тұратын комиссия, оның ішінде «Qazaq Green» ЖЭК қауымдастығы Директорлар кеңесінің мүшесі қарайтын жаңа жазбаша өтініш жолдау арқылы шағымдана алады.

20. Комиссияның шешімі жаңа жазбаша өтініш келіп түскен күннен бастап 30 күн ішінде қабылданады және өтініш берушіге жазбаша түрде беріледі. Комиссия қабылдаған кез келген шешім түпкілікті болып табылады.

21. Qazaq Green сертификаттау бағдарламасына қатысу парниктік газдар жобаларын әзірлеушілердің (бастамашылардың) мүдделерінің оның лауазымды адамдарымен және қызметкерлерімен, сондай-ақ валидатор мен верификатордың лауазымды адамдарымен және қызметкерлерімен қақтығысын болдырмауға негізделеді.

3. QGCP стандартына сәйкес парниктік газдар бойынша жобаларды іске асыру тәртібі

22. QGCP келесі өлшемшарттар орындалған жағдайда парниктік газ жобалары нәтижесінде шығарындыларды азайтуды, парниктік газдарды сіңіруді/жоюды жоғарылатуды сертификаттайды:

- жоба тікелей және/немесе жанама шығарындыларды азайтады және/немесе иесі немесе операторы жобаның әзірлеушісі (бастамашысы) болып табылатын не парниктік газдар шығарындыларының, сіңірулерінің/жойылуларының сертификатталған қысқартуларын алу құқығы олардың арасындағы шарттың талаптарына сәйкес жобаның иесінен жобаның әзірлеушісіне (бастамашысына) берілген объектідегі парниктік газдардың сіңірілуін/жойылуын арттырады.
- парниктік газдар жобасы Qazaq Green сертификаттау бағдарламасының қосымша өлшемшартына және басқа талаптарына сәйкес келеді;
- парниктік газдар бойынша жоба көміртекті квоталау жөніндегі заңнаманың міндетті талаптарына жататын қондырғыда жүзеге асырылмайды;
- шығарындыларды азайту және/немесе парниктік газдардың сіңірілуін/жойылуын ұлғайту, мысалы, көміртекті квоталау және/немесе көміртегі салығы бойынша заңнамалық міндеттемелерді орындау үшін пайдаланылмаған.

3.1. Парниктік газдар бойынша жобаларды тіркеу және іске асырудың стандартты рәсімі

23. QGCP стандарты бойынша парниктік газдар бойынша жобаларды тіркеу және іске асырудың стандартты рәсімі осы құжаттың 24-69-тармақтарында айқындалған қадамдарды іске асыруды қамтиды:

24. Парниктік газдар жобасын сертификаттау рәсімінің бірінші қадамы оны QGCP тіркеу болып табылады.

25. Жобаны әзірлеуші (бастамашы) QGCP стандартымен бекітілген әдіснамалар немесе VER+, Gold Standard ерікті стандарттарында немесе БҰҰ КӨНК таза даму тетігі шеңберінде қабылданған халықаралық әдіснамалар негізінде парниктік газдар бойынша жобалық құжаттаманы тіркеуге әзірлейді;

Жобаны әзірлеушінің (бастамашының) әдіснамасын әзірлеу және оны QGCP бекіту рәсімі

26. Парниктік газдар жобасын тіркеу үшін мәлімделгенге сәйкес бекітілген QGCP әдіснамасы болмаған жағдайда, әзірлеуші мақұлдау үшін жоба үшін өзінің жаңа әдіснамасын ұсына алады.

27. Егер жобаны әзірлеуші (бастамашы) жоба үшін өзінің жаңа әдіснамасын әзірлесе, бұл әдіснама мынадай талаптарға сай болуы тиіс:

- Әдіснама ғылыми негізделген болуы керек және QGCP аккредиттелген валидация және верификация органының валидациясынан өтуі тиіс;
- Әдіснаманы растау туралы өтініш QGCP-ге қарау және бекіту үшін берілуі керек.

28. QGCP жобаны әзірлеуші (бастамашы) ұсынған ғылыми тәсілдің негізділігі тұрғысынан жаңа әдіснамаға сараптама жүргізеді:

- Парниктік газдар базалық желісі;
- Парниктік газдар жобасының парниктік газдар шығарындылары, сіңірулері
- Парниктік газдар жобасы аясында көміртектің ағып кетуі;
- парниктік газдарды бақылау параметрлері.

29. Жобаны әзірлеуші (бастамашы) ұсынатын жаңа әдіснаманы қарау және бекіту мерзімі 90 күннен аспайды.

30. QGCP мақұлдауына ұсынылған әдістемелер парниктік газдар жобасына және оның базалық сценарийіне қатысты белгісіздікті бағалау әдістерін қамтуы керек.

31. QGCP барлық парниктік газ жобаларының басталу күнін жоба шығарындыларды азайтуды, парниктік газдардың негізгі желісімен салыстырғанда парниктік газдардың сіңірілуін/жойылуын ұлғайтуды бастаған күн ретінде анықтайды.

32. Бекітілген QGCP әдістемелері парниктік газ жобаларының нақты түрлері үшін іске асырудың минималды мерзімдерін белгілей алады, онда олар QGCP стандартына сәйкес жүзеге асырылуы мүмкін.

Парниктік газдар бойынша жобаны тіркеу

33. Парниктік газдар жобасын әзірлеуші (бастамашы) QGCP интернет-ресурсында орналастырылған үлгі нысанды толтыру арқылы парниктік газдар жобасын тіркеу үшін өтініш береді.

34. QGCP парниктік газдар жобасын QGCP стандартының толықтығы мен сәйкестігіне тіркеу туралы өтінішті қарастырады.

35. QGCP парниктік газдар бойынша жобаны әзірлеушіден (бастамашыдан) өтінішпен қатар парниктік газдар бойынша жобаны тіркеу үшін өтініште көрсетілген жер учаскесінде жобалық қызметті жүзеге асыру құқығын растайтын құқық белгілейтін құжаттарды

ұсынуды, ол бойынша парниктік газдар шығарындыларын сандық бағалауды жүзеге асыруды сұратуға құқылы.

36. Парниктік газдар бойынша жобаны тіркеу үшін өтініштерді қарау QGCP интернет-ресурсында жарияланған мөлшерлемелер бойынша ақылы негізде жүзеге асырылады.

37. Парниктік газдар жобасын тіркеу үшін өтінішті тексеру нәтижелері бойынша QGCP келесі шешімдердің бірін қабылдайды:

- жобаны әзірлеуші QGCP аккредиттелген валидация және верификация жөніндегі органды таңдау сатысына өтуімен парниктік газдар бойынша жобалар тізбесіне енгізу;
- парниктік газдар бойынша жобаны тіркеу үшін өтінішке түсініктемелер, қосымша ақпарат және қажетті түзетулер енгізуді сұрау;
- QGCP стандартының талаптарына сәйкес келмеу себептері бойынша жобаны тіркеуден бас тарту.

38. Егер QGCP түсініктеме, қосымша ақпарат сұрау және қажетті түзетулер енгізу туралы шешім қабылдаса, парниктік газдар жобасын әзірлеуші (бастамашы) QGCP сұрауының мәнін ескере отырып, парниктік газдар жобасын тіркеуге қайта өтініш бере алады.

39. Оң қорытындымен QGCP әзірлеушіге (жоба бастамашысына) QGCP стандарты шеңберінде жобаны тіркеу туралы ресми түрде хабарлайды және сайттағы жобаның мәртебесін «Тіркелді» деп өзгертеді.

40. Парниктік газдар бойынша жоба QGCP шешімін қабылдаған кезде тіркелген QGCP жобаларының тізіміне енгізіледі және осындай шешім қабылданғаннан кейін жоба туралы ақпарат және жобаның әзірлеушісі (бастамашысы) берген өтініш QGCP интернет-ресурсында жарияланады.

41. Парниктік газдар бойынша тіркелген QGCP жобаларының тізіміне енгізілген жоба QGCP стандартының талаптарына сәйкес жүзеге асырылуы мүмкін.

42. жобаны парниктік газдар бойынша тіркелген жобалар тізбесіне енгізу туралы шешім қабылдауға не парниктік газдар бойынша жобаны тіркеу үшін өтінішті қараудың кез келген кезеңінде, оның ішінде мүдделі тараптармен консультациялардың нәтижелері, парниктік газдар бойынша жоба туралы ақпаратты жинау және зерделеу бойынша жобаны тіркеуден бас тартуға құқығы бар.

Валидация және верификация жөніндегі органды таңдау және келісу

43. QGCP парниктік газдар бойынша тіркелген жобалар тізбесіне енгізу туралы шешім қабылдаған жағдайда жобаны әзірлеуші (бастамашы) жобаның жобалық құжаттамасын және парниктік газдар жөніндегі есепте ұсынылған QGC сертификатталған бірліктерін шығарудың бірінші 10 жылдық кезеңіндегі парниктік газдар бойынша жобаны бекітуді растау үшін QGCP интернет-ресурсында жарияланған QGCP аккредиттелген валидаторлар/верификаторлар тізімінен валидация және верификация жөніндегі органды таңдайды.

44. Валидация және верификация жөніндегі таңдалған орган осы жоба бойынша парниктік газдар бойынша мүдделер қақтығысының болмауын өзін-өзі бағалау жөніндегі ақпаратты QGCP қарауына ұсынады.

45. QGCP парниктік газдар бойынша жобаны әзірлеушімен (бастамашысымен) валидация және верификация жөніндегі қызметтерді ресімдеу мен ұсынғанға дейін мүдделер қақтығысының болмауын өзін-өзі бағалау жөніндегі ұсынылған ақпаратты қарау негізінде валидация және верификация жөніндегі органды таңдауды келіседі.

Жобалық құжаттаманы әзірлеу, оны валидациялау және бекіту

46. Жобаның әзірлеушісі (бастамашысы) жобаның жобалық құжаттамасын әзірлейді және оны QGCP стандартымен бекітілген нысанға сәйкес QGCP-ге ұсынады;

47. Жобалық құжаттаманы әзірлеуші (бастамашы) QGCP стандартымен бекітілген әдіснамалар немесе VER+, Gold Standard ерікті стандарттарында қабылданған халықаралық әдіснамалар немесе БҰҰ КӨНК таза даму тетігі шеңберінде әзірлейді;

48. Әзірленген құжаттама жобаны жария талқылау арқылы мүдделі тараптармен келісілуі тиіс;

49. Әзірленген жобалық құжаттама QGCP стандарты шеңберінде аккредиттелген валидация жөніндегі органның валидациясынан өтуі тиіс.

50. Валидация бойынша қызметтер үшін төлем парниктік газдар бойынша жобаны әзірлеуші (бастамашы) мен валидация жөніндегі орган арасындағы уағдаластық бойынша анықталады.

51. Парниктік газдар жобаларын әзірлеушілер QGCP-ге жобалық қызметтен парниктік газдар шығарындыларын азайтуды талап ете алмайтын басқа бірде-бір субъект QGCP стандарты бойынша сертификаттау жүргізілетін парниктік газдар шығарындыларын азайтуға меншік құқығын бере алмайтындығы туралы құжаттама ұсынады.

52. Жобаны әзірлеуші (бастамашы) жобалық құжаттаманы қарау және бекіту үшін QGCP-ге мынадай құжаттарды жібереді:

- жобалық құжаттама;
- валидация және верификация жөніндегі органды валидациялау туралы өтініш;
- жобаны мүдделі тараптармен келісу нәтижелері;
- парниктік газдар шығарындыларын азайтуға меншік құқығын растау;
- QGCP сайтында жобаға қатысты құжаттаманы жариялауға өтініш-келісім.

53. QGCP құжаттарды қарау кезінде барлық ұсынылған құжаттарды QGCP интернет-ресурсында «Қарауда» мәртебесімен жариялайды

54. 52-тармақта көрсетілген QGCP құжаттарын қарау мерзімі 30 жұмыс күнін құрайды

55. Оң қорытынды болған жағдайда QGCP әзірлеушіні (жоба бастамашысын) QGCP стандарты шеңберінде жобалық құжаттаманың бекітілгені туралы ресми түрде хабардар етеді және оның интернет-ресурстағы мәртебесін «Бекітілді» мәніне өзгертеді.

56. Теріс қорытынды болған жағдайда QGCP жобаны әзірлеушіге пысықтау үшін жобалық құжаттамаға өз ескертулерін жібереді

57. Теріс қорытындыны QGCP келесі негіздер бойынша шығаруы мүмкін:

- Берілген деректердің толық болмауы;
- Валидация туралы өтініштің болмауы;
- Парниктік газдар шығарындыларын азайту/сіңіру бойынша басқа сертификаттау жүйелерінде жобаның қосарлы есебін анықтау.

58. Пысықталған құжаттар пакеті 20 күн ішінде қаралады, содан кейін қорытынды беріледі.

59. Парниктік газдар шығарындыларын азайту жобасы 10 жылға тіркеледі, содан кейін қайта тексеруден өтіп, тағы 10 жылға ұзартылуы мүмкін. Парниктік газдардың сіңірілуін ұлғайту жобасы 20 жылға тіркеледі, содан кейін олар қайта тексеруден өтіп, тағы 20 жылға ұзартылуы мүмкін. Парниктік газдар бойынша жобаларды ұзарту рәсімі парниктік газдар бойынша жобаларды бастапқы тіркеу кезіндегідей жүргізіледі.

60. Парниктік газдар бойынша жобаны әзірлеуші (бастамашы) парниктік газдар бойынша жобаның бекітілген жобалық құжаттамасына біржақты тәртіппен өзгерістер енгізе алмайды.

61. Парниктік газдар туралы есепте белгілі бір жоба бойынша QGCP әдіснамасының талаптарынан ауытқулар немесе парниктік газдар жобасының бекітілген жобалық құжаттамасындағы басқа өзгерістер, соның ішінде парниктік газдардың жаңа көздері, жұтқыштары, жинақтағыштары сипатталуы керек.

Сертификатталған шығарындыларды азайту немесе сіңіру (CQG) бірліктерін алу

62. Сертификатталған шығарындыларды азайту немесе сіңіру (CQG) бірліктерін алу үшін жобаның әзірлеушісі (бастамашысы) QGCP интернет-ресурсында жарияланған бекітілген нысанға сәйкес парниктік газдар туралы есеп құрастырады.

63. Жобаны әзірлеуші QGCP аккредиттелген және келісілген верификация жөніндегі орган парниктік газдар бойынша әрбір дайындалған есепті кейіннен куәландыра отырып, парниктік газдар бойынша есептің қай кезеңде жасалатынын дербес айқындайды.

64. QGC бірліктерін шығарудың бір 10 жылдық кезеңі ішінде парниктік газдар бойынша жобаны әзірлеуші (бастамашы) жоба бірліктерін шығарудың бүкіл кезеңіне бекітілетін парниктік газдар бойынша жобаның бір жобалық құжаттамасын басшылыққа алады.

65. Верификация жөніндегі қызметтер үшін төлем парниктік газдар бойынша жобаны әзірлеуші (бастамашы) мен верификация жөніндегі орган арасындағы уағдаластық бойынша белгіленеді.

66. Парниктік газдар туралы есепті верификациялау ақылға қонымды сенімділік деңгейімен жүргізілуі керек.

67. Парниктік газдар бойынша жобаны әзірлеуші (бастамашы) QGCP тізілімінде парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңіру бойынша сертификатталған бірліктерді алу үшін QGCP аккредиттелген верификация органы берген верификация туралы өтініш пен есеппен бірге парниктік газдар туралы есепті QGCP қарауына ұсынады.

68. QGCP осы құжаттың 67-тармағында көрсетілген құжаттарды 30 күн ішінде қарайды және мынадай шешімдердің бірін қабылдайды:

- парниктік газдар бойынша ұсынылған есепті бекіту;
- сұратылған түзетулер немесе түсініктемелер алынған жағдайда парниктік газдар бойынша ұсынылған жоба есебін бекіту;
- ұсынылған парниктік газдар туралы есепті қабылдаудан бас тарту.

69. Парниктік газдар бойынша есепті бекіту туралы шешім қабылданған жағдайда бекітілген есеп, өтініш және верификация жөніндегі есеп QGCP тізілімінде орналастырылады.

70. Парниктік газдар туралы есеп құжаттардың толық емес пакеті, есепте ұсынылған есептеулердегі қателер ұсынылған жағдайда бекітілмеуі мүмкін.

71. QGCP парниктік газдар туралы есепті бекіту және парниктік газдар туралы есепте көрсетілген мөлшерде шығарындыларды азайту немесе сіңіру (CQG) бірліктерінің көлемін шығару туралы жобаны әзірлеушіге (бастамашыға) ресми түрде жазбаша хабарлама жібереді.

72. Шығарындыларды азайтудың немесе сатып алудың (CQG) сертификатталған барлық бірліктерінің меншік құқығы жобаның әзірлеушісіне (бастамашысына) тиесілі.

73. CQG парниктік газдар шығарындыларын азайтудың немесе сіңірудің сертификатталған бірліктерін алу, олармен операциялардың басқа түрлері QGCP тізілімі арқылы жүзеге асырылады.

74. Парниктік газдар жобасының әрбір әзірлеушісі (бастамашысы) CQG парниктік газдар шығарындыларын сертификатталған азайту немесе сіңіру бірліктерін алу және олармен операциялардың басқа түрлерін жүргізу үшін QGCP тізілімінде шот ашады.

75. QGCP QGCP тізілімінде парниктік газдар жобасын әзірлеушінің (бастамашының) шотына верификацияланған және бекітілген парниктік газдар туралы есеппен расталған шығарындыларды азайту, парниктік газдардың сіңірілуін/жойылуын ұлғайту көлемінде CQG парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңіру бойынша сертификатталған бірлігін шығарады.

76. Шығарылған сертификатталған CQG парниктік газдар шығарындыларын азайту немесе сіңіру бірліктерінің әрқайсысында оны анықтауға мүмкіндік беретін бірегей сериялық нөмір болуы керек.

77. Сертификатталған шығарындыларды азайту немесе сіңіру (CQG) бірліктері туралы ақпарат QGCP сайтында жарияланады.

78. CQG парниктік газдар шығарындыларын азайтудың немесе сіңірудің сертификатталған бірліктерімен одан әрі операциялар QGCP тізілімін пайдалану жөніндегі бекітілген тарифтер бойынша оның қызметтері үшін ақы төлей отырып, QGCP тізілімін пайдаланудың операциялық рәсімдері мен қағидаларына сәйкес әзірлеушінің қалауы бойынша жүзеге асырылады.

3.2. Бағдарламалық тәсіл және жиынтық жобалар

79. QGCP стандарты бірнеше объектілерді, жер учаскелерін, өнеркәсіптік алаңдарды жиынтық жоба немесе жобаны дамытуға бағдарламалық тәсіл шарттарында жүзеге асырылатын парниктік газдар бойынша бір жобаға біріктіру мүмкіндігін көздейді.

80. Жиынтық жобалар және жобаны дамытуға бағдарламалық тәсіл бойынша арнайы талаптар осы QGCP стандартының 1-қосымшасына енгізілген.

3.3. Парниктік газдар бойынша жобаларға қосымша өлшемшарттарды қолдану

81. QGCP стандарты бойынша сертификатталған жобалық қызмет қосымша өлшемшартқа сәйкес келуі керек. Оның қосымша өлшемшартқа сәйкестігін тексеруді парниктік газдар бойынша жобаларды әзірлеушілер (бастамашылар) жобалау қызметі бойынша шығарындыларды қысқарту және/немесе сіңірулерді ұлғайту жобалау қызметі болмаған кезде немесе көміртегі нарығын дамыту жөніндегі қолданыстағы ынталандыру шараларының нәтижесінде болған қысқартуларға/сіңірулерге қосымша болатынын айқындай отырып жүргізеді.

82. Парниктік газдар бойынша жобаны әзірлеуші (бастамашы) парниктік газдар бойынша жобаның Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарынан асып кетуі, әдеттегі практика шеңберінен шығып, енгізудің үш кедергісінің ең болмағанда біреуін:

институционалдық, қаржылық немесе технологиялық талаптарды еңсеруі негізінде қосымша өлшемшартқа сәйкестігін белгілейді.

83. Парниктік газдар бойынша жобаны әзірлеуші (бастамашы) тиісті үш деңгейлі тест өткізеді:

- а) жобаның заңнама талаптарынан асып кетуі;
- б) бизнесті жүргізудің стандартты сценарийінен асып кетуі;
- в) оны іске асыру үшін кедергілердің кем дегенде біреуін еңсеру (қаржылық, технологиялық, институционалдық).

84. Парниктік газдар бойынша жобаларды әзірлеушілер (бастамашылар) осы құжатқа 2-қосымшаға сәйкес қосымша өлшемшартқа сәйкестігіне үш деңгейлі тест жүргізеді.

3.4. Парниктік газдар бойынша жобаларға жобаның тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізу

85. Парниктік газдар бойынша жобаларды әзірлеушілер (бастамашылар) парниктік газдар бойынша жобаларды жобалау құжаттамасында жобалау қызметінің қоршаған ортаға және қоғамға теріс әсерлерін, олардың алдын алу, жұмсарту немесе өтемақы жөніндегі қорғау шараларын, жобалау қызметінің оң әсерлерін, оның ішінде Біріккен Ұлттар Ұйымының тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосқан үлесіне байланысты қарайды және ашады.

86. Парниктік газдар бойынша жобалар халықаралық құқық пен қоршаған орта және адам құқықтары жөніндегі ұлттық заңнама талаптарын сақтай отырып жүзеге асырылуы тиіс. QGCP осы талаптарға сәйкес емес деп танылған парниктік газдар бойынша жобалар бойынша парниктік газдар шығарындыларын азайтудың немесе сіңірудің сертификатталған бірліктерін беруді сақтамау кезеңіне тоқтата тұруы мүмкін.

1-қосымша. Жиынтық жоба және жобаны дамытуға бағдарламалық тәсіл

QGCP парниктік газдар бойынша біріктірілген жобаларға, соның ішінде бірнеше объектілерге, жер учаскелеріне немесе өндірістік алаңдарға, оларды жиынтық жоба немесе жобаны дамытуға бағдарламалық тәсіл жағдайында жүзеге асыруға жеке талаптар қояды. Бұл QGCP стандарты мен QGCP әдіснамаларының жобаларын әзірлеу үшін бухгалтерлік есеп нұсқаулары мен деректер сапасының қолданылуын сақтай отырып, жобалық қызметтің ауқымын ұлғайту кезінде үлкен тиімділікке қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Жиынтық жоба

1. Жиынтық жобаны ұсынатын жобаны әзірлеуші жобаның барлық объектілерін, жер учаскелерін, өнеркәсіптік алаңдарын қамтитын және жобаның шекараларын, парниктік газдардың базалық желісін белгілейтін парниктік газдар бойынша жобаның жобалық құжаттамасын әзірлейді, бүкіл жиынтық жоба үшін қосымша өлшемшартқа сәйкестігін бағалауды жүргізеді.
2. Парниктік газдар бойынша жобаның жобалық құжаттамасына валидация жүргізілгеннен кейін жиынтық жобаны әзірлеуші (бастамашы) оған жаңа объектілерді, жер учаскелерін, өнеркәсіптік алаңдарды қоса алмайды.
3. QGCP жиынтық жобаны бір есептік жазбамен тіркейді.
4. Жиынтық жобаны басқаруды жобаның бір әзірлеушісі (бастамашысы) жүзеге асырады.
5. Бір QGCP әдістемесі бүкіл жиынтық жобаға қолданылады.
6. Жиынтық жобаның басталу күні жиынтық жобаға біріктірілген объектіде, жер учаскесінде, өндірістік алаңда жобалау қызметін жүзеге асырудың ең ерте басталу күніне сәйкес келеді.
7. Қоршаған ортаға теріс әсерлер, егер QGCP әдістемесі оларды жиынтық жоба бойынша тұтастай айқындауды көздемесе, жиынтық жобаға біріктірілген әрбір объект, жер учаскесі, өнеркәсіп алаңы бойынша жеке айқындалады.

8. Егер QGCP әдіснамасында көзделген болса, зардап шеккен қауымдастықтармен консультациялар, егер QGCP бекітілген әдіснамасы оларды жиынтық жоба бойынша тұтастай айқындауды көздемесе, жиынтық жобаға біріктірілген әрбір объект, жер учаскесі, өнеркәсіп алаңы бойынша жеке жүргізіледі.

9. Жиынтық жобаның парниктік газдар бойынша есептері әрбір объект, жер учаскесі, өнеркәсіптік алаң бойынша шығарындыларды азайту, парниктік газдарды сіңіру/жою жөніндегі мониторинг деректерін жеке қамтуы тиіс.

10. Егер жобаны әзірлеуші (бастамашы) жобаның жобалық құжаттамасы валидацияланғаннан кейін біріктірілген жобаға жаңа объектілерді, жер учаскелерін, өнеркәсіптік алаңдарды қосуды күтсе, онда ол дамуға бағдарламалық тәсіл шарттарында іске асырылатын жоба ретінде тіркелуі тиіс.

Жобаны дамытуға бағдарламалық тәсіл

11. Парниктік газдар бойынша жобаны дамытуға бағдарламалық тәсіл жобаның барлық қатысушыларын немесе объектілерді, жер учаскелерін, өнеркәсіптік алаңдарды тарту парниктік газдар бойынша жиынтық жобаның жобалық құжаттамасын валидациялау кезінде мүмкін болмаған жағдайларда қолданылады.

12. QGCP парниктік газдар жобасын бір есептік жазбамен дамуға бағдарламалық тәсіл жағдайында жүзеге асырады.

13. Дамуға бағдарламалық тәсіл жағдайында іске асырылатын парниктік газдар бойынша жобаны басқаруды жобаның бір әзірлеушісі (бастамашысы) жүзеге асырады.

14. Бір QGCP әдіснамасы дамуға бағдарламалық тәсіл негізінде жүзеге асырылатын парниктік газдар жобасына қолданылады.

15. Дамуға бағдарламалық тәсіл шарттарында іске асырылатын парниктік газдар жөніндегі жобаның бірыңғай басталу күні жобаның валидациясы кезінде парниктік газдар жөніндегі жобалық құжаттамасына енгізілген объектілер, жер учаскелері, өнеркәсіптік алаңдар арасында іске асырудың ең ерте күні бойынша айқындалады.

16. Дамуға бағдарламалық тәсіл шарттарында іске асырылатын парниктік газдар жөніндегі жобаның әрбір объектісі, жер учаскесі, өнеркәсіптік алаңы үшін жобалау қызметін іске асырудың басталу күні жеке айқындалады.

17. Парниктік газдар бойынша жобаның бастапқы валидацияланған жобалау құжаттамасына енгізілмеген, дамуға бағдарламалық тәсіл жағдайында іске асырылатын парниктік газдар жөніндегі жобаның барлық жаңа объектілері, жер учаскелері, өнеркәсіптік алаңдары жеке валидация жүргізіледі.

18. Бір мезгілде парниктік газдар жөніндегі жобаға енгізілген объектілер, жер учаскелері, өнеркәсіптік алаңдар бойынша дамуға бағдарламалық тәсіл шарттарында іске асырылатын валидация және верификация бір уақытша кесте бойынша жүргізіледі.

19. Дамуға бағдарламалық тәсілмен парниктік газдар жөніндегі жобаға қатысатын барлық объектілердің, жер учаскелерінің, өнеркәсіптік алаңдардың жобаның белгіленген басталу күнімен сәйкес келетін немесе одан кейін басталатын белгілі бір учаске үшін іске асырудың басталу күні болуы тиіс.

20. Дамуға бағдарламалық тәсіл шарттарында іске асырылатын парниктік газдар жөніндегі жобаға бір мезгілде енгізілген объектілер, жер учаскелері, өнеркәсіптік алаңдар бойынша кредиттеудің бірыңғай кезеңі қолданылады.

21. Дамуға бағдарламалық тәсіл шарттарында іске асырылатын парниктік газдар жөніндегі жобаның кез келген объектісінде, жер учаскесінде, өнеркәсіптік алаңында кредиттеу кезеңі ұзартылған жағдайда, жобаны әзірлеуші парниктік газдар бойынша жобаның жаңартылған жобалық құжаттамасын ұсынады.

22. Егер дамуға бағдарламалық тәсіл шарттарында іске асырылатын парниктік газдар жөніндегі жобада қолданылатын QGCP бекітілген әдістемесі ұсынылатын жаңа объектілер, жер учаскелері, өнеркәсіптік алаңдар үшін жарамсыз болса, онда оларды біріктірілген жобаға енгізу мүмкін емес.

23. Дамуға бағдарламалық тәсіл жағдайында іске асырылатын парниктік газдар жобасының жобалық құжаттамасы парниктік газдар шығарындыларын, сіңірулерін/жойылуларын бағалаудың аумақтық, уақытша шекараларын, жалпы жобаның базалық сценарийін және мониторинг жоспарын анықтайды.

24. Жобаны әзірлеуші (бастамашы) жобаның жобалық құжаттамасына дамуға бағдарламалық тәсіл шарттарында іске асырылатын парниктік газдар бойынша жобаны басқару жүйесінің сипаттамасын мыналарды көрсете отырып енгізеді:

- жобаның барлық болжамды қатысушыларының, объектілердің, жер учаскелерінің, өнеркәсіптік алаңдардың парниктік газдар жөніндегі жобаның жобалық құжаттамасын бастапқы бекіту кезінде енгізілмеуінің себептері;
- жаңа объектілерді, жер учаскелерін, өнеркәсіптік алаңдарды қосу процесіне қатысатын персоналдың рөлдері мен міндеттерін нақты бөлу;
- жаңа объектілерді, жер учаскелерін, өнеркәсіптік алаңдарды тарту үшін қолданылатын өлшемшарттар;
- бірде-бір объект, жер учаскесі, өнеркәсіптік алаң QGCP-де басқа жобаның бөлігі ретінде тіркелмеуі немесе тіркелмеуі үшін қосарланған есепке алуды болдырмайтын рәсімдер;
- валидаторға және верификаторға берілетін әрбір объект, жер учаскесі, өнеркәсіптік алаң үшін жазбалар мен құжаттаманы бақылау процесі.

25. Дамытуға бағдарламалық тәсілмен парниктік газдар жөніндегі жобаға қатысатын барлық объектілер, жер учаскелері, өнеркәсіптік алаңдар:

- QGCP стандартымен және QGCP бекітілген әдіснамасымен анықталған жобаларға қойылатын барлық талаптарды қанағаттандыруы;
- жобаның бірыңғай басталу күнінен кейін 5 жылдан кешіктірмей жобаның тіркелген әзірлеушісі болуы;
- тексеру кезінде сайтқа кіруге және сайтқа бару қажет болған кезде кез келген тексеруге қолжетімді болуы;
- парниктік газдар жөніндегі жобаның жобалық құжаттамасына қосымша болып саналатын, дамуға бағдарламалық тәсілмен парниктік газдар бойынша жобаның бірыңғай жиынтық жобалық құжатында сипатталуы;
- тексеру органы тексерген кезде парниктік газдар туралы есеп беру үшін қажетті ақпаратты ұсынуы;
- егер мұндай талдау дамуға бағдарламалық тәсілмен бүкіл жоба үшін жүргізілмесе және ол жобаның әрбір объектісіне, жер учаскесіне, өнеркәсіптік алаңына бірдей қатысты болса, қоршаған ортаға әсерді қарастыруы;
- егер дамудың бағдарламалық тәсілімен бүкіл жоба үшін түсініктемелер сұралмаса және әр учаскеге бірдей қатысты болса, қозғалған қауымдастықтармен консультация жүргізуі тиіс.

26. Парниктік газдар жөніндегі жоба дамуға бағдарламалық тәсіл шарттарында іске асырылған жағдайда, жобаны әзірлеуші (бастамашы) QGCP-ді парниктік газдар жөніндегі

жобаның жобалау құжаттамасымен бірге мынадай ақпаратты қамтитын жиынтық жобалау құжатын әзірлейді және ұсынады:

- жобаның әрбір объектісін, жер учаскесін, өнеркәсіптік алаңын сәйкестендіру үшін нақты белгіленген аумақтық шекаралар;
- объектіде, жер учаскесінде, өнеркәсіптік алаңда жүзеге асырылатын жобалау қызметінің сипаттамасы;
- әрбір объектіні, жер учаскесін, өнеркәсіптік алаңды пайдалануға жауапты ұйымның/жеке тұлғаның байланыс деректері;
- жобаның объектісі, жер учаскесі, өнеркәсіптік алаңы үшін жобалау қызметін іске асырудың басталу күні және оның жобаның бірыңғай басталу күнінен бұрын болмайтынын немесе оның алдында болмайтынын растау;
- нысан, жер учаскесі, өнеркәсіптік алаң QGCP стандартының жобаларына және QGCP бекітілген әдіснамасына қойылатын талаптарға қалай сәйкес келетіні туралы ақпарат;
- парниктік газдардың базалық желілерін және жобаның әрбір объектісі, жер учаскесі, өнеркәсіптік алаңы бойынша парниктік газдар шығарындыларының, сіңірулерінің/жойылуларының есептік азаюларын есептеу.

2-қосымша. Үш деңгейлі тест негізінде қосымша өлшемшартқа сәйкестігін тексеру бойынша талаптар

QGCP шығарындыларды сертифициқталатын қысқартуға, парниктік газдарды сіңіруді/жоюды ұлғайтуға Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына сәйкес болатын шығарындыларды азайтудан, парниктік газдарды сіңіруден/жоюдан асып түсуге, көміртегі нарығы бойынша ынталандыру шараларын қолдануға қол жеткізуге бағытталған қосымша өлшемшартқа сәйкестігін тексеру жөніндегі талаптарды белгілейді.

1. Парниктік газ жобаларын әзірлеушілер (бастамашылар) QGCP-ге шығарындылардың сертифициқталған төмендеуі, парниктік газдарды сіңіру/жоюдың жоғарылауы жобалық қызмет нәтижесінде әдеттегі деңгейден асып түсетіндігін көрсетуі керек.

2. Қосымша өлшемшартқа сәйкестігін тексеру парниктік газдар бойынша жоба үшін үш деңгейлі қосымша өлшемшартқа сәйкестігін тексеру негізінде анықталады.

Қосымшалық өлшемшартына сәйкестіктің үш деңгейлі тесті

Бұл үш деңгейлі тест парниктік газдар жобасын іске асыру шеңберінде парниктік газдар шығарындыларының азаюы өзінің әдеттегі деңгейінен асып түсетінін анықтауға көмектеседі. Бұл жобалық қызмет парниктік газдар шығарындыларын азайтудан басқа қаржылық немесе басқа пайда әкелмейді дегенді білдірмейді; сынақтың мақсаты - шығарындыларды азайту, парниктік газдардың сіңірілуін/жойылуын ұлғайту маңызды көрсеткіш болғанын анықтау.

Тест жобалардан қолданыстағы және қолданыстағы заңдар мен нормалардан асып түсетіндігін көрсетуді талап етеді; тиісті өнеркәсіп секторында және географиялық аймақта қабылданған тәжірибеден асып түседі және іске асырудағы үш кедергінің кем дегенде біреуіне тап болады (қаржылық, технологиялық немесе институционалдық).

QGCP парниктік газдар бойынша жобаны, егер ол заңнама, стандартты бизнесті жүргізу талаптарынан асып кету бойынша талаптардан өтсе және жобалық қызметті жүзеге асырудағы үш кедергінің бірін еңсерсе, қосымша өлшемшартқа сәйкестігі бойынша үш деңгейлі тесттен өткен жобаны таниды.

Жобаны әзірлеушілер төмендегі кестені қосымша өлшемшартқа сәйкестігін өзін-өзі бағалау үшін пайдалана алады.

ЗАҢНАМА ТАЛАПТАРЫНЫҢ АСЫП КЕТУІ

Жоба басталған кезде жобалық қызметті реттейтін немесе шығарындыларды азайтуды, жобалық қызмет бойынша парниктік газдарды сіңіруді/жоюды ұлғайтуды көздейтін заң, заңға тәуелді акт бар ма?

ИӘ = ЕСЕПТЕЛМЕЙДІ ЖОҚ = ЕСЕПТЕЛЕДІ

СТАНДАРТТЫ БИЗНЕС ЖҮРГІЗУ СЦЕНАРИЙІНЕН АСЫП КЕТУ

Бұл жобалық қызмет, технология немесе тәжірибе тиісті аймақта немесе секторда кең таралған ба?

	ИӘ = ЕСЕПТЕЛМЕЙДІ ЖОҚ = ЕСЕПТЕЛЕДІ
<p>ІСКЕ АСЫРУДАҒЫ КЕДЕРГІЛЕРДІҢ БІРІН ЕҢСЕРУ</p> <p>Қаржылық кедергілер</p>	<p>ҮШЕУІНІҢ БІРІН ТАҢДАҒЫЗ:</p> <p>Парниктік газдар жобасы шығарындыларды азайту өтемақысы, парниктік газдардың сіңірілуін/жойылуын ұлғайту арқылы еңсеруге болатын қаржылық кедергілерге тап бола ма немесе көміртекті қаржыландыру жобаны іске асыруды ынталандырады деп күтілуде ме? Көміртегі нарығын ынталандыру жобаны іске асырудың негізгі элементі немесе оны жүзеге асырғаннан кейін жобаның экономикалық өміршеңдігін сақтаудың негізгі элементі болып табылады?</p> <p>ИӘ = ЕСЕПТЕЛЕДІ ЖОҚ = ЕСЕПТЕЛМЕЙДІ</p>
<p>Технологиялық</p>	<p>Жоба ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды енгізу тәуекелі, шешілмеген нарық олқылықтары, технологияларды енгізу үшін оқытылған персоналдың және қосалқы инфрақұрылымның болмауы немесе практикалық қызмет туралы білімнің болмауы сияқты маңызды технологиялық кедергілерге тап бола ма және көміртегі нарығын ынталандыру осы кедергілерді еңсерудің негізгі элементі болып табылады ма?</p> <p>ИӘ = ЕСЕПТЕЛЕДІ ЖОҚ = ЕСЕПТЕЛМЕЙДІ</p>
<p>Институционалдық</p>	<p>Жоба оны жүзеге асыруда айтарлықтай ұйымдастырушылық, мәдени немесе әлеуметтік кедергілерге тап бола ма? Көміртегі нарығын ынталандыру осы кедергілерді жеңудің негізгі элементі болып табыла ма?</p> <p>ИӘ = ЕСЕПТЕЛЕДІ ЖОҚ = ЕСЕПТЕЛМЕЙДІ</p>